

PRATARMĖ

Tragiški 2001 m. rugsėjo 11 d. įvykiai Niujorke palietė visus be išimties ir privertė skausmingai susimąstyti apie kitų kultūrų pažinimo ribas, santykio su kitoniškumu problemas, platų stereotipinių vertinimų spektrą, bėgant laikui suformavusį gana sudėtingą kultūrų sąveiką ir kartu iškėlusį ribotą etnocentrizmą įveikiančios tarpkultūrinės bei tarpreliginės tolerancijos būtinybę. Postkolonijinėje eroje tampa tiesiog privalu jautriai atsižvelgti į kintančius Vakarų ir Azijos visuomenių santykius ir ieškoti naujų, kultūriškai neutralesnių tyrinėjimo modelių, metodologinių nuostatų, o pirmiausia įsipareigoti gilesnei hermeneutinei savirefleksijai. Mircea Eliade yra labai taikliai pastebėjęs, kad „Dialogo su kitomis kultūromis atsisakius ar jį ignoruojant Vakarų kultūrai grėstų pavojus nupulti į sterilų provincializmą. Hermeneutika yra Vakarų žmogaus atsakas – vienintelis įmanomas išmintingas atsakas į šiuolaikinės istorijos reikalavimus ir tą faktą, jog Vakarai yra priversti susitikti ir konfrontuoti su ‘kitokiomis’ kultūrinėmis vertybėmis. <...> Svarbiausia yra tai, kad ši konfrontacija su ‘kitoniškumu’ padės Vakarų žmogui geriau suprasti save patį.“ Iš tiesų, globalus hermeneutinis tautų bendradarbiavimas postkolonijinėje epochoje turėtų būti suvokiamas kaip universalus fenomenas, dirbtinai neapriojamas abipusiai uždaryt tradicijų, bet, priešingai – atviras kaip ir pats žmogiškasis patyrimas.

Orientuojantis į būtent tokį, ne tik kultūrinio kitoniškumo, bet ir gilesnį savęs supratimą, per pastaruosius metus nepaprastai prasiplėtė VU Orientalistikos centro veikla. Jame jau antri metai rengiami lyginamųjų Azijos pagrindinių (bakalauro) studijų japonologijos, sinologijos, arabistikos ir indologijos sričių specialistai. Per praėjusius metus užsimezgė akademiniai ir pedagoginiai ryšiai su Azijos bei Vakarų valstybių mokslinėmis institucijomis, aktyviai dalyvaujama bendruose projektuose, konferencijose, keičiamasi vizituojančiais dėstytojais.

Džiugu kad, nors kiek ir vėluodamas, pasirodo antrasis šio Rytų kultūrų mokslinių tyrinėjimų leidinio tomas. Daugelio šio tomo, kaip ir kolegų labai palankiai įvertinto pirmojo, straipsnių pagrindas – antrosios kasmetinės Lietuvos orientalistų konferencijos „Azijos studijos: problemos ir tyrinėjimai“, vykusios Vilniaus universitete Orientalistikos centre 2001 m. gegužės mėn., pranešimai. Atsižvelgiant į orientalistinių tyrimų specifiką ir į tai, kad negausūs tyrinėtojai išsibarstę įvairiose Lietuvos mokslo institucijose, pastarajame „Acta Orientalia Vilnensia“ tome bemaž pusė straipsnių spausdinama užsienio ir pirmiausia anglų kalbomis. Tuo siekiama ne tik supažindinti užsienio šalių akademinę visuomenę su Lietuvos mokslininkų atliekamu

tyrinėjimų erdve, darbų pobūdžiu ir tematika, bet taip pat pritraukti ir pačius užsienio mokslininkus, taip paverčiant leidinį savotišku kolegialiu tarptautiniu orientalistiniu forumu. Kad stiprėja kolegialūs ryšiai matyti ir iš to, jog į naująją šio leidinio redakcinę kolegiją maloniai sutiko įsitraukti žymių užsienio tyrinėtojų.

Tikimės, kad ir antrasis tomas suras savo skaitytoją ir kukliai prisidės prie globalaus hermeneutinio tautų bendradarbiavimo plėtotės.

*Atsakingasis redaktorius
Audrius Beinorius*